II

(Akty prijaté podľa Zmluvy o ES/Zmluvy o Euratome, ktorých uverejnenie nie je povinné)

ROZHODNUTIA

KOMISIA

ROZHODNUTIE KOMISIE

z 24. apríla 2007

o schéme štátnej pomoci, ktorú vykonáva Slovinsko v rámci svojich právnych predpisov o kvalifikovaných výrobcoch energie, vec č. C 7/2005

[oznámené pod číslom K(2007) 1181]

(Iba slovinské znenie je autentické)

(Text s významom pre EHP)

(2007/580/ES)

KOMISIA EURÓPSKYCH SPOLOČENSTIEV,

so zreteľom na Zmluvu o založení Európskeho spoločenstva, a najmä na článok 88 ods. 2 prvý pododsek,

so zreteľom na Dohodu o Európskom hospodárskom priestore, najmä na jej článok 62 ods. 1 písm. a),

po vyzvaní zainteresovaných strán, aby predložili svoje pripomienky v súlade s uvedenými článkami [1],

keďže:

1. KONANIE

(1) Listom, ktorý Komisia dostala 1. októbra 2003, Slovinsko predložilo svoj program riešenia uviaznutých nákladov v elektrárňach v Slovinskej republike v rámci dočasného postupu uvedeného v prílohe IV ods. 3 pododsek 1 písm. c) Zmluvy o pristúpení Českej republiky, Estónska, Cypru, Lotyšska, Litvy, Maďarska, Malty, Poľska, Slovinska a Slovenska do Európskej únie. Toto oznámenie bolo zaregistrované pod číslom štátnej pomoci SI 7/03.

(2) Na základe následnej výmeny listov sa zistilo, že dve elektrárne, ktoré sú uvedené v popise oznámeného opatrenia, boli príjemcami pomoci v rámci inej schémy štátnej pomoci. Túto inú schému štátnu pomoci (ďalej len „schéma“) Komisia zaregistrovala 6. decembra 2004 pod číslom štátnej pomoci NN 80/04.

(3) Na základe dostupných informácii Komisia mala pochybnosti týkajúce sa súladu niektorých častí schémy so spoločným trhom. Preto 2. februára 2005 prijala rozhodnutie, ktorým začala konanie vo veci formálneho zisťovania podľa článku 88 ods. 2 Zmluvy o ES (ďalej len „rozhodnutie o začatí konania“) a vyzvala Slovinsko, aby predložilo svoje pripomienky. Rozhodnutie o začatí konania bolo uverejnené 15. marca 2005 v *Úradnom vestníku Európskej únie* [2]. Všetky zainteresované strany boli vyzvané na predloženie svojich pripomienok v lehote jedného mesiaca odo dňa uverejnenia tohto rozhodnutia.

[1] Ú. v. EÚ C 46, 22.2.2005, s. 3.

[2] Ú. v. EÚ C 63, 15.3.2005, s. 2.

(4) Listom z 11. marca 2005, zaregistrovaným 14. marca 2005, Slovinsko predložilo svoje pripomienky týkajúce sa pochybností, ktoré boli uvedené v rozhodnutí o začatí konania. Dňa 25. apríla 2005, 11. júla 2005, 23. novembra 2005 a 22. júna 2006 Komisia zaslala Slovinsku ďalšie otázky, na ktoré Slovinsko zaslalo odpoveď listami zo 14. júna 2005, ktorý Komisia zaregistrovala v ten istý deň, z 20. septembra 2005, ktorý Komisia zaregistrovala v ten istý deň, z 31. januára 2006, ktorý Komisia zaregistrovala v ten istý deň, a zo 7. júla 2006, ktorý Komisia zaregistrovala 14. júla 2006.

(5) Komisia nedostala žiadne pripomienky od ostatných zainteresovaných strán.

(6) Medzi Komisiou a slovinskými orgánmi sa konalo 25. októbra 2006 technické stretnutie a v nadväznosti na toto stretnutie Slovinsko poskytlo Komisii dodatočné informácie v liste z 23. novembra 2006, ktorý Komisia zaregistrovala 24. novembra 2006.

2. POPIS SCHÉMY POMOCI

(7) Schéma sa začala uplatňovať v roku 2001 s cieľom podporiť výrobu elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov a kombinovanú výrobu tepla a elektrickej energie v Slovinsku a zabezpečiť spoľahlivosť dodávok energie z miestnych zdrojov.

(8) Aby mohol výrobca využiť podporu zo schémy pomoci, musí byť posúdený ako „kvalifikovaný výrobca“ Ministerstvom životného prostredia, územného plánovania a energetiky ([1]).

(9) Štatút kvalifikovaného výrobcu je možné udeliť trom druhom výrobcov elektrickej energie:

i) elektrárňam, ktoré vyrábajú elektrickú energiu z obnoviteľných zdrojov pomocou obnoviteľných zdrojov energie, okrem vodných elektrární s výkonom vyšším ako 10 MW;

ii) výrobcom, ktorí používajú kombinovanú výrobu tepla a elektrickej energie s nadpriemernou účinnosťou, okrem mestských kotolní s výkonom vyšším ako 10 MW a priemyselných kotolní s výkonom vyšším ako 1 MW;

iii) tepelnej elektrárni Trbovlje (ďalej len „elektráreň Trbovlje“) za tú časť jej výroby, ktorá využíva 15 % domácej primárnej energie potrebnej na pokrytie spotreby elektrickej energie v Slovinsku.

(10) V roku 2003 mali kvalifikovaní výrobcovia približne 11,2 % podiel na trhu výroby elektrickej energie v Slovinsku. Po odpočítaní elektrárne Trbovlje a kombinovanej kotolne a elektrárne v Ľubľane, tento podiel klesne na približne 2,7 %.

(11) Kvalifikovaní výrobcovia majú právo na nákup celej svojej výroby sieťovým operátorom, s ktorým sú spojení, za cenu, ktorú každoročne stanovuje a upravuje štát. Táto cena je vyššia ako trhová cena. Kvalifikovaní výrobcovia sa môžu tiež rozhodnúť predávať svoju elektrickú energiu priamo na trhu a v tomto prípade majú právo dostať od štátu prémiu, ktorá sa rovná rozdielu medzi príjmami, ktoré by získali predajom svojej elektrickej energie svojmu sieťovému operátorovi, a príjmom, ktorý získajú z priameho predaja na trhu.

(12) Sieťoví operátori vykrývajú straty spôsobené touto nákupnou povinnosťou prostredníctvom platieb z fondu zriadeného legislatívou. Prostriedky tohto fondu sa tiež používajú na úhradu prémie kvalifikovaným výrobcom, ktorí sa rozhodli predať svoju elektrickú energiu priamo na trhu. Tento fond je financovaný výnosmi parafiškálnych poplatkov zo spotreby elektrickej energie, ktoré sa uplatňujú na všetkých spotrebiteľov elektrickej energie v Slovinsku.

3. POCHYBNOSTI VYJADRENÉ V ROZHODNUTÍ O ZAČATÍ KONANIA

(13) Komisia po analýze informácií, ktoré mala k dispozícii, dospela k predbežnému záveru, že táto podpora bola štátnou pomocou v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES, pretože spĺňala všetky štyri kumulatívne kritériá príslušnej definície.

(14) Komisia mala tiež pochybnosti o tom, či bolo možné túto schému považovať za zlúčiteľnú so spoločným trhom.

([1]) Nariadenie, ktorým sa stanovujú podmienky na získanie štatútu kvalifikovaného výrobcu elektrickej energie (Úradný vestník Slovinska, č. 29/01 a 99/01).

(15) Po prvé, Komisia analyzovala túto pomoc na základe smerníc Spoločenstva o štátnej pomoci pre ochranu životného prostredia [1] (ďalej len „environmentálne usmernenia“). Táto analýza viedla k pochybnostiam o zlučiteľnosti pomoci s environmentálnymi usmerneniami, najmä v súvislosti s definíciou výrobcov používajúcich obnoviteľnú energiu a účinnú kombinovanú výrobu (CHP) tepla a elektrickej energie a v súvislosti s úrovňou pomoci v porovnaní so skutočnými nadbytočnými nákladmi týchto výrobcov.

(16) Po druhé, Komisia analyzovala pomoc podľa oznámenia Komisie týkajúceho sa metodológie pre analyzovanie štátnej pomoci spojenej s uviaznutými nákladmi [2] (ďalej len „metodológia“). Táto analýza viedla k pochybnostiam týkajúcim sa zlučiteľnosti schémy s uvedenou metodológiou. Komisia najmä nemohla dospieť k záveru, že pomoc bola vypočítaná dostatočne presným spôsobom, ktorý by umožňoval samostatné výpočty pre jednotlivé elektrárne, ktoré sú podľa tejto metodológie nutné.

(17) Po tretie, Komisia zhodnotila pomoc ako kompenzáciu za náklady spojené so službami poskytovanými vo všeobecnom hospodárskom záujme. Táto analýza viedla k pochybnostiam týkajúcim sa zlučiteľnosti pomoci, pretože pre väčšinu príjemcov Komisia nebola schopná stanoviť dostatočne presne, aká služba poskytovaná vo verejnom záujme by im bola zverená, a v prípade jediného príjemcu, pre ktorého bolo možné takúto službu definovať, Komisia nebola schopná prehodnotiť pomernosť tejto kompenzácie.

(18) Komisia mala tiež pochybnosti o skutočnosti, či je pomoc, financovaná prostredníctvom parafiškálnych poplatkov hradených spotrebiteľmi elektrickej energie, v súlade s článkami 25 a 90 Zmluvy o ES.

4. PRIPOMIENKY OD INÝCH ZAINTERESOVANÝCH STRÁN

(19) Po vydaní rozhodnutia o začatí konania Komisia nedostala žiadne pripomienky od iných zainteresovaných strán.

5. POČIATOČNÉ PRIPOMIENKY ČLENSKÉHO ŠTÁTU

(20) Listom z 11. marca 2005, zaregistrovanom 14. marca 2005, Slovinsko predložilo svoje pripomienky týkajúce sa pochybností uvedených v rozhodnutí o začatí konania. Tieto pripomienky sa týkali len problému definície štátnej pomoci a pojmu parafiškálneho poplatku.

5.1. **Existencia štátnej pomoci**

(21) Slovinsko zdôraznilo, že slovinské distribučné spoločnosti nie sú v 100 % štátnom vlastníctve. Slovinsko v skutočnosti uvádza, že vlastníctvo operátorov je rozdelené medzi štát (približne 80 %) a súkromné investičné a iné spoločnosti (približne 20 %). Okrem toho na účely povinnej nákupnej schémy slovinská legislatíva nerozlišuje medzi štátnymi a súkromnými operátormi. Zákon o energetike [3] neukladá žiadne podmienky v tom zmysle, že operátori musia byť v štátnom vlastníctve, a umožňuje im byť v súkromnom vlastníctve.

(22) Podľa názoru Slovinska skutočnosť, že konkrétna právnická osoba zúčastnená na povinnej nákupnej schéme je vo vlastníctve štátu, ešte neznamená, že z tohto samotného dôvodu ide o štátnu pomoc. Slovinsko sa odkazuje na rozsudok Európskeho súdneho dvora z 13. marca 2001 vo veci C-379/98.

(23) Slovinsko ďalej tvrdí, že systém nákupu elektrickej energie od kvalifikovaných výrobcov podľa slovinských právnych prepisov sa vo veľkej miere podobá ostatným schémam, ktoré prehodnocovala Komisia, napríklad veciam NN 27/2000 a NN 68/2000 [4], v ktorých Komisia dospela k záveru, že nešlo o štátnu pomoc. Podľa Slovinska v rozhodnutiach v týchto dvoch prípadoch Komisia dospela k záveru, že keďže povinnosť platila pre mnohých súkromných aj pre niektorých štátnych sieťových operátorov, zákony alebo skôr predmetné prípady nebolo možné prejednávať ako prípady zahŕňajúce štátne zdroje.

(24) Na základe vyššie uvedených úvah a vzhľadom na súčasný systém sa Slovinsko domnievalo, že keďže prostriedky nepochádzajú vo svojej podstate zo štátnych zdrojov, samotná otázka vlastníctva zúčastnených právnických osôb nemôže zmeniť charakter týchto prostriedkov.

---

[1] Ú. v. ES C 37, 3.2.2001, s. 3.

[2] Prijaté Komisiou 26. júla 2001. K dispozícii na internetovej stránke Generálneho riaditeľstva Komisie pre hospodársku súťaž na nasledujúcej adrese: http://europa.eu.int/comm/competition/state_aid/legislation/stranded_costs/en.pdf
Oznámené členským štátom listom so zn. SG(2001) D/290869 zo 6. augusta 2001.

[3] Úradný vestník Slovinska č. 79/1999, 51/2004.

[4] Ú. v. ES C 164, 10.7.2002, s. 3, v obidvoch prípadoch.

(25) Okrem toho podľa Slovinska povinné príspevky, ktoré prijímajú štátne podniky, nepredstavujú štátnu pomoc, ak predmetný podnik nemá právo voľne disponovať s týmito prostriedkami. V prípade povinného nákupu je zdrojom financovania schémy poplatok za používanie siete, ktorý platia všetci spotrebitelia elektrickej energie a ktorého časť zhromažďujú sieťoví operátori na zvláštnych účtoch na presne stanovený účel.

5.2. **Parafiškálny poplatok**

(26) Slovinsko zdôraznilo, že povinná nákupná schéma je financovaná časťou poplatku za používanie siete, ktorý platia všetci spotrebitelia elektrickej energie za rovnakých podmienok, ktoré sú vopred známe. Zložky poplatku za používanie siete stanovuje Agentúra pre energetiku (regulátor energetického trhu) a vláda. Rozdiely v cene pokrýva mechanizmus, prostredníctvom ktorého sieťoví operátori nakupujú elektrickú energiu za pevnú cenu a predávajú ju za trhovú cenu. Akékoľvek prípadné straty, ktoré týmto utrpia, sa vykrývajú časťou poplatku za používanie siete. Preto operátori, na ktorých sa vzťahuje nákupná povinnosť, dostávajú tieto prostriedky nie od štátu, ale z časti poplatku za používanie siete.

(27) Operátori sú povinní prideliť tieto prostriedky na zvláštny účet. Tieto prostriedky tiež slúžia ako zdroj na platbu dodatočnej prémie v prípadoch, v ktorých kvalifikovaní výrobcovia predávajú časť svojej elektrickej energie nezávisle alebo prostredníctvom sprostredkovateľa.

(28) Slovinsko tvrdilo, že táto schéma neobsahovala ani žiaden štátny fond ani žiaden iný fond, cez ktorý prostriedky prechádzali. Zdroje, ktoré slúžia na financovanie tejto schémy, nie je možné považovať za pochádzajúce z parafiškálneho poplatku, keďže nepochádzajú od štátu a nie je ich ani možné pripísať štátu.

6. ĎALŠIE INFORMÁCIE, KTORÉ PREDLOŽILO SLOVINSKO

(29) V ďalšej korešpondencii s Komisiou Slovinsko predložilo ďalšie informácie a pripomienky k tejto schéme.

Obnoviteľné zdroje

(30) Slovinsko poskytlo nové podrobné informácie o ochrane životného prostredia v rámci tejto schémy. Táto schéma bola navrhnutá predovšetkým na to, aby prispela k plneniu všeobecných cieľov environmentálnej politiky:

i) efektívnejšie využívanie energie;

ii) zvyšovanie podielu zdrojov obnoviteľnej energie v primárnej energetickej bilancii Spoločenstva z 8,8 % v roku 2001 na 12 % do roku 2010.

(31) Uvedené ciele sú cieľmi pre kombinovanú výrobu aj pre obnoviteľné zdroje, pričom oba sektory spadajú pod schému nákupu elektrickej energie. Tieto ciele sú v súlade s cieľmi, ktoré boli stanovené pre Slovinsko, okrem iného smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2001/77/ES z 27. septembra 2001 o podpore elektrickej energie vyrobenej z obnoviteľných zdrojov energie na vnútornom trhu s elektrickou energiou ([1]). Smernica 2001/77/ES stanovuje približné ciele pre jednotlivé členské štáty. Pre Slovinsko je cieľom mať podiel spotreby elektrickej energie pochádzajúcej z obnoviteľných zdrojov vo výške 32,6 % do roku 2010.

(32) Celkovo je elektrární, z ktorých sa nakupuje elektrická energia v rámci uvedenej schémy, 434, z toho je 430 pripojených do rozvodnej siete a 4 do prenosovej siete. Viac ako 90 % elektrární pripojených do rozvodnej siete sú vodné elektrárne, ostatné sú elektrárne na biomasu, slnečné elektrárne a CHP elektrárne.

(33) Táto schéma nadobudla účinnosť po tom, ako 4. apríla 2002 nadobudol platnosť dekrét o pravidlách pre stanovovanie cien a nákup elektrickej energie od kvalifikovaných výrobcov elektrickej energie ([2]).

(34) V súčasnosti platné zmluvy o nákupe elektrickej energie medzi kvalifikovanými elektrárňami a sieťou alebo systémom operátorov boli uzatvorené na obdobie desiatich rokov.

(35) Slovinsko vysvetlilo, že podľa článku 4 Zákona o energetike z roku 1999 sú obnoviteľné zdroje energie definované podľa ustanovení smernice 2001/77/ES.

([1]) Ú. v. ES L 283, 27.10.2001, s. 33.
([2]) Úradný vestník Slovinska č. 25/02.

(36) Hlavným cieľom schémy je zabezpečiť primerané hospodárske podmienky na rozvoj a zavádzanie nových projektov kvalifikovaných elektrární. Analýza nákladov jednotlivých kvalifikovaných elektrární (vzhľadom na primárne energetické zdroje a ich veľkosť) bola použitá na vypracovanie nákupných cien pre jednotlivé druhy kvalifikovaných elektrární, ktoré zabezpečia aspoň minimálnu návratnosť požadovanú na vytváranie nových investícií. Výška pomoci alebo prémie je stanovená ako rozdiel medzi jednotnou ročnou nákupnou cenou a priemernou trhovou cenou elektrickej energie. Ak sa zvýši trhová cena, prémie sa príslušne znížia.

(37) Nižšie uvedená tabuľka porovnáva výrobné náklady kvalifikovaných výrobcov rozdelených podľa technológie používanej v elektrárni a veľkosti s prémiou, ktorú ponúka schéma. Tabuľka vychádza z predpokladanej priemernej trhovej ceny 8 SIT/kWh. Táto hodnota slúži len na referenčné účely, pretože v prípade zvýšenia trhových cien sa prémie príslušne znižujú.

(38) V každom prípade sú výrobné náklady vyššie ako priemerná trhová cena aj ako zaručená jednotná nákupná cena v rámci schémy kvalifikovaných výrobcov.

Tabuľka 1

Porovnanie výrobných nákladov kvalifikovaných elektrární s nákupnou cenou v rámci schémy

Druh kvalifikovanej elektrárne (KE) podľa primárneho zdroja energie		Výkon	Výrobné náklady	Rozdiel	Prémia
	Veľkosť	*[kW]*	*[SIT/kWh]*	*[SIT/kWh]*	*[SIT/kWh]*
Vodné elektrárne	do 1 MW	100	15,53	7,53	6,75
	od 1 MW do 10 MW	3 000	14,33	6,33	6,23
Elektrárne na biomasu	do 1 MW	600	24,80	16,80	8,69
	nad 1 MW	1 500	18,18	10,18	8,17
Veterné elektrárne	do 1 MW	100	23,28	15,28	6,55
	nad 1 MW	20 000	15,49	7,49	6,05
Geotermálne elektrárne		3 000	14,59	6,59	6,05
Slnečné elektrárne	do 36 kW	36	175,26	167,26	81,67
	nad 36 kW	100	122,58	114,58	7,46
Ostatné KE (bioplyn)		120	30,39	22,39	20,97
KE alebo tepelné elektrárne používajúce komunálny odpad	do 1 MW	100	13,97	5,97	4,74
	od 1 MW do 10 MW	3 000	12,08	4,08	3,87
CHP teplárne na hromadné vykurovanie	do 1 MW	700	16,54	8,54	5,9
	od 1 MW do 10 MW	3 000	14,56	6,56	5,38
CHP priemyselné teplárne	do 1 MW	700	14,95	6,95	4,83

Poznámka: Tabuľka platí pri predpokladanej trhovej cene 8 SIT/kWh.

(39) Z analýzy nákladov a hospodárskeho výpočtu pre jednotlivé kategórie kvalifikovaných elektrární, ako je uvedené nižšie, vyplýva, že čistá súčasná hodnota (ČSH) nákupných cien uplatňovaných podľa tejto schémy nepresahuje ČSH všetkých investičných nákladov v akejkoľvek kvalifikovanej elektrárni.

Tabuľka 2

Porovnanie ČSH nákupných cien s investičnými nákladmi jednotlivých kvalifikovaných elektrární

Druh kvalifikovanej elektrárne (KE) podľa primárneho zdroja energie		Výkon	Predpokladaný ročný predaj	Špecifické investičné náklady	Investície	Ročná prémia	Prémia – investičné náklady (ČSH)
	Veľkosť	*[kw]*	*[MWh]*	*[SIT/kW]*	*[SIT v miliónoch]*	*[SIT v miliónoch]*	*[SIT v miliónoch]*
Vodné elektrárne	do 1 MW	100	456	480 000	48	2,9	– 21,0
	od 1 MW do 10 MW	3 000	10 656	380 000	1 140	63,1	– 549,1
Elektrárne na biomasu	do 1 MW	600	2 725	990 000	594	22,5	– 369,3
	nad 1 MW	1 500	6 813	660 000	990	52,9	– 492,1
Veterné elektrárne	do 1 MW	100	187	341 000	34	1,2	– 22,2
	nad 1 MW	20 000	40 800	253 000	5 060	234,5	– 2 802,2
Geotermálne elektrárne		3 000	20 736	715 000	2 145	119,2	– 1 029,1
Slnečné elektrárne	do 36 kW	36	34	1 430 000	52	2,7	– 26,2
	nad 36 kW	100	116	1 210 000	121	0,8	– 105,4
Ostatné KE (bioplyn)		120	628	913 000	110	12,5	– 1,0
KE alebo teplárne používajúce komunálny odpad	do 1 MW	100	624	319 000	32	2,8	– 7,0
	od 1 MW do 10 MW	3 000	19 728	286 000	858	72,5	– 212,0
CHP teplárne na veľkoplošné vykurovanie	do 1 MW	700	2 496	198 000	139	16,1	– 16,0
	od 1 MW do 10 MW	3 000	10 698	165 000	495	63,0	– 19,3
CHP priemyselné teplárne	do 1 MW	700	3 135	187 000	131	2,5	– 5,0

Poznámka: Pri výpočtoch bola použitá zľava 8 %, obdobie 15 rokov a znižovanie nákupnej ceny alebo prémie vo výške 5 % po piatich rokoch a 10 % po desiacich rokoch v súlade s dekrétom o nákupe.

(40) Prémie pre jednotlivé kvalifikované elektrárne obsahujú aj návratnosť kapitálu, ktorá je stanovená slovinskými právnymi predpismi – tieto čiastky predstavujú minimálnu zľavu vo výške 8 % z investícií z verejných zdrojov. Neprispôsobenie nákupnej ceny a prémií znamenalo, že súčasná návratnosť pre všetky kvalifikované elektrárne používajúce obnoviteľné zdroje energie je nižšia ako 8 %, ako je uvedené v tabuľke nižšie. Pre slnečné elektrárne prémia neumožňuje žiadnu návratnosť kapitálu (záporná návratnosť), najmä v prípade malých a stredných elektrární.

Tabuľka 3

Návratnosť kapitálu pre jednotlivé kvalifikované elektrárne

Druh kvalifikovanej elektrárne (KE) podľa primárneho druhu energie		Výkon	Prémia	Návratnosť kapitálu zahrnutá v prémii
	Veľkosť	*[kW]*	*[SIT/kWh]*	
Vodné elektrárne	do 1 MW	100	6,75	6,95 %
	od 1 MW do 10 MW	3 000	6,23	7,90 %
Elektrárne na biomasu	do 1 MW	600	8,69	2,30 %
	nad 1 MW	1 500	8,17	6,00 %
Veterné elektrárne	do 1 MW	100	6,55	0,40 %
	nad 1 MW	20 000	6,05	6,35 %
Geotermálne elektrárne		3 000	6,05	7,30 %
Slnečné elektrárne	do 36 kW	36	81,67	– 1,4 %
	nad 36 kW	100	7,46	– 15,0 %
Ostatné KE (bioplyn)		120	20,97	6,80 %
KE alebo teplárne používajúce komunálny odpad	do 1 MW	100	4,74	4,40 %
	od 1 MW do 10 MW	3 000	3,87	7,30 %
CHP teplárne na veľkoplošné vykurovanie	do 1 MW	700	5,9	0,49 %
	od 1 MW do 10° MW	3 000	5,38	4,20 %
CHP priemyselné teplárne	do 1 MW	700	4,83	– 0,1 %

Poznámka: Návratnosť kapitálu vypočítaná na základe investícií do KE (pozri tabuľku 2) pri súčasnej hodnote prémií.

Kombinovaná výroba tepla a elektrickej energie

(41) Slovinsko vysvetlilo, že nové jednotky CHP sú vybavené najmä plynovými turbínami, ktoré počas prevádzky dosahujú elektrickú účinnosť medzi 37 % a 40 % a celkovú účinnosť nad 80 %. Nové menšie turbíny dosahujú elektrickú účinnosť nad 30 % a celkovú tiež nad 80 %. Keďže celková priemerná elektrická účinnosť bežných tepelných elektrární v Slovinsku je okolo 31 %, poukazuje to na veľké úspory primárnej energie (medzi 15 % a 25 %), ktoré sa dosiahnu pri výrobe elektrickej energie v kombinovaných výrobných jednotkách pri súčasnom využití vznikajúceho tepla.

(42) Prevádzková účinnosť kvalifikovaných CHP elektrární je stanovená tak, aby spĺňala kritéria účinnosti stanovené smernicou Európskeho parlamentu a Rady 2004/8/ES z 11. februára 2004 o podpore kogenerácie založenej na dopyte po využiteľnom teple na vnútornom trhu s energiou, ktorou sa zároveň mení a dopĺňa smernica 92/42/EHS ([1]).

(43) Slovinsko dokázalo, že náklady na výrobu elektrickej energie v kvalifikovaných CHP elektrárňach sú v každom prípade vyššie ako cena v rámci nákupnej schémy, že ČSH prémií je pod úrovňou investičných nákladov a že návratnosť investícií je pod úrovňou 4,20 % (pozri posledné tri riadky vyššie uvedených tabuliek). Výpočty zohľadňujú výnosy z využitia tepelnej energie.

([1]) Ú. v. EÚ L 52, 21.2.2004, s. 50.

Zabezpečenie dodávok

(44) Slovinsko zriadilo službu poskytovanú vo všeobecnom hospodárskom záujme v oblasti zabezpečenia dodávok elektrickej energie. V súlade s článkom 11 ods. 4 smernice 2003/54/ES, táto služba poskytovaná vo všeobecnom hospodárskom záujme je založená na výrobe elektrickej energie pomocou domácich zdrojov fosílnych palív. Na tento účel sa používa 600 000 ton slovinského hnedého uhlia ročne. Hnedé uhlie je jediným zdrojom fosílnych palív dostupným v Slovinsku. Keďže hnedé uhlie sa najefektívnejšie používa v jednej z jednotiek elektrárne v Trbovlje (TET2, ktorá sa nachádza neďaleko hnedouhoľnej bane), tento záväzok musí splniť Trbovlje. Rozhodnutím bolo určené, že toto množstvo elektrickej energie sa môže nakúpiť prostredníctvom zaručeného nákupného systému.

(45) Príslušná elektrická energia sa nakupuje za cenu, ktorú každoročne kontrolujú štátne orgány, a zodpovedá nákladom na výrobu elektrickej energie v elektrárni v Trbovlje. V tejto nákupnej cene nie je zahrnutý žiadny zisk.

(46) Slovinsko poskytlo nasledujúcu tabuľku, v ktorej odhaduje výšku podpory pre tento podnik v minulosti.

Tabuľka 4

Odhad výšky podpory

	7–12.2001	2002	2003	2004
Množstvo (GWh)	254,3	562,2	563,4	563,0
Nákupná cena (SIT/kWh)	17,00	15,36	15,34	16,59
Nákupné náklady (v tis. SIT)	4 323 943	8 636 245	8 644 855	9 339 836
Predajná cena (SIT/kWh)	7,13	5,97	7,60	7,71
Celkový príjem pri predaji energie (v tisíckach SIT)	1 813 111	3 357 073	4 281 840	4 340 040
Výška pomoci (v tis. SIT)	2 510 832	5 279 172	4 363 015	4 999 795
Úroveň pomoci (SIT/kWh)	9,87	9,39	7,74	8,88

(47) Používanie domáceho hnedého uhlia je v zásade tiež možné v elektrárni Šoštanj, ktorá má päť jednotiek, z toho dve sú novšie a vybavené zariadeniami na čistenie odpadových plynov a tri sú staršie a nemajú žiadne čistiace zariadenia. Tieto jednotky spaľujú uhlie z neďalekej uhoľnej bane a za istých podmienok by mohli tiež spaľovať hnedé uhlie. Dve novšie jednotky sú plne zamestnané spaľovaním lignitu z neďalekej uhoľnej bane. Čiže kapacita tejto bane úplne zamestnáva tieto dve jednotky. Spaľovanie hnedého uhlia by bolo možné len v troch starších jednotkách, ktoré nie sú plne využité a stále majú isté prevádzkové rezervy. Avšak táto možnosť naráža na niekoľko ťažkostí:

i) Preprava hnedého uhlia po železnici do Šoštanja by stála približne 5 EUR/t; vzhľadom na plánovanú výrobu elektrickej energie z hnedého uhlia v národnej energetickej bilancii (600 000 t/rok), stálo by to 3 milióny EUR ročne.

ii) Spaľovanie uhlia by zvýšilo emisie SO_2 o 30 000 t/rok, keďže jednotky 1, 2 a 3 v Šoštanj nemajú čističky odpadových plynov a hnedé uhlie s pôvodom v Slovinsku obsahuje medzi 2,2 % a 2,5 % síry.

iii) Keďže jednotky 1, 2 a 3 v Šoštanj majú podstatne nižšiu termodynamickú účinnosť ako elektráreň v Trbovlje, spaľovanie rovnakého množstva hnedého uhlia na výrobu elektrickej energie v troch jednotkách v Šoštanj namiesto v Trbovjle by zvýšilo emisie CO_2 o približne 15 %.

Z vyššie uvedených dôvodov je možné usúdiť, že spaľovanie hnedého uhlia v jednotkách v Šostanj nie je z hospodárskeho hľadiska opodstatnené.

(48) Jediná ďalšia možnosť na spaľovanie hnedého uhlia je v teplárni a elektrárni v Ľubľane (TE-TOL), ktorá používala domáce hnedé uhlia ako svoj hlavný zdroj energie do roku 2000. Keďže jednotky v TE-TOL nemajú zabudované zariadenia na čistenie odpadových plynov, nemôžu už spaľovať hnedé uhlie zo Slovinska, pretože obsahuje medzi 2,2 a 2,5 % síry. TE-TOL prestala spaľovať domáce hnedé uhlie z tohto dôvodu a dnes spaľuje len dovezené indonézske uhlie, ktoré má podstatne nižší obsah síry (menej než 0,5 %), takže elektráreň nepotrebuje zariadenia na odsírenie odpadových plynov. Vybavenie TE-TOL jednotkami na čistenie odpadových plynov by bolo z hospodárskeho hľadiska nevýhodné.

(49) Slovinsko sa zaviazalo, že zabezpečí, aby štátnu pomoc na zabezpečenie dodávok využilo najviac 15 % celkovej primárnej energie potrebnej na výrobu energie spotrebovanej v Slovinsku v ktoromkoľvek kalendárnom roku.

Kumulácia

(50) Povinná nákupná schéma poskytuje krytie len pre časť amortizačných nákladov kvalifikovaných výrobcov.

(51) Pravidlá o prideľovaní finančných prostriedkov na podporu využívania obnoviteľných zdrojov, účinného využívania energie a CHP ([1]) umožnili poskytnutie investičnej pomoci pre elektrárne, ktoré používajú obnoviteľné zdroje a pre CHP elektrárne. Avšak investičná pomoc pre tieto elektrárne bola zrušená novými Pravidlami o prideľovaní finančných prostriedkov na podporu efektívneho využívania energie a energetických zdrojov ([2]). Boli zavedené výnimky týkajúce sa elektrární, ktoré nie sú pripojené do verejnej siete a ktoré nie sú prijímateľmi pomoci v rámci tejto schémy, a pre elektrárne s kapacitou do 10 MW, ktoré používajú obnoviteľné zdroje energie a používajú novú alebo zastaranú technológiu, pri ktorej z dôvodu vysokých nákladov na výrobu elektrickej energie nákupná cena elektrickej energie nie je dostatočne vysoká na zabezpečenie ziskovosti investície. Druh technológie, ktorý je oprávnený prijímať podporu, je stanovený v pravidelných verejných výzvach na predloženie ponúk.

(52) Za účelom zabrániť nadmernej kumulácii, článok 14 dekrétu o pravidlách pre stanovovanie cien a nákup elektrickej energie od kvalifikovaných výrobcov elektrickej energie uvádza, že ak kvalifikovaný výrobca dostal podporu na výstavbu elektrárne, zaručená nákupná cena sa primerane zníži.

(53) Podľa tohto článku musí kvalifikovaný výrobca elektrickej energie pri podpise zmluvy o nákupe elektrickej energie so sieťovým operátorom, s ktorým je spojený, prehlásiť výšku akejkoľvek podpory, ktorú dostal na výstavbu elektrárne. Vyhlásená suma sa použije ako základ pre výpočet zníženia zaručenej nákupnej ceny. Na základe vyššie uvedených ustanovení zaručená nákupná cena pre elektrárne (v závislosti od druhu elektrárne a jej výkonu) sa zníži o 5 % na každých 10 % štátnej podpory, ktorú elektráreň prijala v porovnaní s výškou investície do elektrárne.

(54) Ustanovenia dekrétu vychádzajú z predpokladu, že plná zaručená cena za elektrickú energiu od kvalifikovaných výrobcov pokrýva pevné a variabilné náklady. Priemerný pomer medzi pevnými a variabilnými nákladmi sa podľa predpokladov pohybuje okolo 50:50.

(55) Slovinsko sa zaviazalo, že spresní pravidlo znižovania nákupnej ceny s cieľom presnejšie ho prispôsobiť rozloženiu medzi pevnými a variabilnými nákladmi v závislosti od použitých technológií.

Záväzky členského štátu

(56) Slovinsko sa zaviazalo, že pripraví zmeny a doplnky nariadenia o elektrickej energii vyrábanej z obnoviteľných zdrojov a prostredníctvom CHP s cieľom zmeniť súčasný finančný systém schémy. Tieto zmeny a doplnenia budú zavedené s cieľom uviesť schému podpory do súladu s článkami 25 a 90 Zmluvy o ES:

i) Spôsob výberu finančných prostriedkov určených na podporu sa zmení na platbu jednorazovej sumy pri pripojení bez ohľadu na výšku a zdroj spotrebovanej elektrickej energie. Pri stanovovaní výšky platby jednorazovej sumy sa zohľadní výkon pripojenia (sila poistiek) a výška napätia, akou je príslušný spotrebiteľ alebo skupina spotrebiteľov pripojená.

([1]) Úradný vestník Slovinska č. 74/01.
([2]) Úradný vestník Slovinska č. 49/03.

ii) Pre obdobie od pristúpenia Slovinska do Európskej únie až do chvíle zavedenia nového spôsobu výberu finančných prostriedkov Slovinsko zabezpečí, aby dovozcovia zelenej elektrickej energie mohli požiadať o vrátanie poplatku financujúceho pomoc pre obnoviteľné zdroje v rámci tejto schémy za predpokladu, ak vedia dokázať, že ich dovoz je naozaj zeleného pôvodu. Na splnenie podmienok pri príprave dokumentácie o zelenom pôvode dovážanej elektrickej energie treba vychádzať najmä zo systému Spoločenstva o zaručovaní pôvodu. V prípade potreby, s cieľom zabrániť umelo vysokému počtu prehlásení, proti ktorému systém Spoločenstva o zaručovaní pôvodu nemá dostatočnú ochranu, zavedú sa limitné hodnoty, pokiaľ ide o výšku sumy, ktorá môže byť vrátená jednému distribútorovi. Podobný systém bude zavedený pre CHP elektrickú energiu, na základe systému Spoločenstva o zaručovaní pôvodu pre CHP.

7. HODNOTENIE

7.1. **Súčasné smernice Spoločenstva týkajúce sa výroby elektrickej energie**

(57) Výroba elektrickej energie sa riadi ustanoveniami viacerých smerníc Spoločenstva vrátane najmä smernice 2003/54/ES, smernice 2001/77/ES a smernice 2004/8/ES.

(58) Článok 3 ods. 2 smernice 2003/54/ES ustanovuje: „So zreteľom na príslušné ustanovenia zmluvy, najmä na jej článok 86, členské štáty môžu podnikom fungujúcim v odvetví elektroenergetiky z hľadiska všeobecného hospodárskeho záujmu uložiť povinnosti vzhľadom na službu vo verejnom záujme, ktoré sa môžu vzťahovať na bezpečnosť, vrátane bezpečnosti dodávky, pravidelnosti, kvality a ceny dodávok a ochrany životného prostredia vrátane energetickej účinnosti a ochrany životného prostredia“.

(59) Článok 11 ods. 4 smernice 2003/54/ES ustanovuje: „Členský štát môže z dôvodu bezpečnosti dodávky nariadiť, aby bola daná prednosť výrobným zariadeniam používajúcim domáce primárne palivové energetické zdroje v rozsahu neprekračujúcom v kalendárnom roku 15 % celkovej primárnej energie potrebnej na výrobu elektrickej energie spotrebovanej v príslušnom členskom štáte.“

(60) Smernica 2001/77/ES stanovuje indikatívne národné ciele pre spotrebu elektrickej energie zo zdrojov obnoviteľnej energie. Jej článok 3 hovorí:

„1. Členské štáty podniknú primerané kroky na nabádanie k vyššej spotrebe elektrickej energie vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie v súlade s národnými indikatívnymi cieľmi, ktoré sú uvedené v odseku 2. Tieto kroky musia byť primerané cieľom, ktoré sa majú dosiahnuť.

2. Najneskôr do 27. októbra 2002 a potom každých päť rokov členské štáty prijmú a uverejnia správu určujúcu indikatívne ciele pre budúcu spotrebu elektrickej energie vyrábanej z obnoviteľných zdrojov energie vyjadrené ako percento spotreby elektrickej energie na nasledujúcich 10 rokov. Správa taktiež uvedie opatrenia prijaté alebo plánované na národnej úrovni na dosiahnutie národných indikatívnych cieľov. Na určenie týchto cieľov do roku 2010 členské štáty:

— zoberú do úvahy referenčné hodnoty uvedené v prílohe,

— zabezpečia, aby tieto ciele boli v súlade s národnými záväzkami prijatými v súvislosti so záväzkami týkajúcimi sa zmeny klímy, ktoré spoločenstvo prijalo na základe Kjótskeho protokolu k Rámcovému dohovoru Organizácie Spojených národov o klimatických zmenách.“

(61) Príloha k smernici 2001/77/ES zmenená a doplnená Zmluvou o pristúpení uvádza národný cieľ Slovinska vo výške 33,6 %.

7.2. **Hodnotenie podpory pre výrobcov zelenej elektrickej energie a pre kombinovaných výrobcov elektrickej energie a tepla**

7.2.1. ***Existencia pomoci v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES***

(62) Štátna pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES musí špecifickým spôsobom poskytovať konkurenčnú výhodu, musí ovplyvniť alebo hroziť ovplyvnením hospodárskej súťaže a obchodu medzi členskými štátmi a musí obsahovať štátne zdroje.

(63) Skutočnosť, že táto schéma je špecifická, je jasná, pretože sa zameriava len na niektoré elektrárne. Skutočnosť, že poskytuje výhodu týmto elektrárňam, je tiež jasná, pretože samotným účelom systému je umožniť týmto elektrárňam predávať svoju elektrickú energiu za cenu, ktorá je vyššia ako trhová cena.

(64) Elektrická energia sa medzi členskými štátmi predáva. Smernica 2003/54/ES dopĺňa vytvorenie vnútorného trhu elektrickej energie, ktoré začala smernica 96/92/ES. Slovinská sieť je pripojená najmä k rakúskej a talianskej sieti. Slovinsko obchoduje s elektrickou energiou so svojimi susedmi. Napríklad v roku 2004 Slovinsko doviezlo 6 314 GWh elektrickej energie a vyviezlo 7 094 GWh ([1]). Toto opatrenie má preto vplyv na obchod medzi členskými štátmi.

(65) Komisia tiež uvádza, že Slovinsko sa nezaoberalo otázkou splnenia žiadneho z vyššie uvedených kritérií.

(66) Čo sa týka štvrtého kritéria, použitie štátnych zdrojov, Komisia nesúhlasí s argumentom Slovinska, že tento systém je zhodný so systémom, ktorým sa zaoberal Súdny dvor a síce s vecou *PreussenElektra*.

(67) Rozdiel medzi týmito dvoma systémami spočíva v spôsobe ich financovania. V *PreussenElektra* bola sadzba za prívod elektrickej energie financovaná priamo zo súkromných podnikov dodávajúcich elektrickú energiu, ktoré museli nakupovať elektrickú energiu za cenu vyššiu, ako je trhová cena, od výrobcov z obnoviteľných zdrojov. V tomto prípade sa náklady vytvorené prostredníctvom sadzby za prívod elektrickej energie financujú prostredníctvom parafiškálneho poplatku.

(68) V tejto súvislosti Komisia berie na vedomie skutočnosť, že táto schéma je financovaná prostredníctvom výnosov z poplatku, ktorý ustanovuje štát. Výnosy z poplatku sa potom na rozdiel od prípadu *PreussenElektra* prenášajú na účet riadený orgánmi verejnej správy. Tieto orgány rozdeľujú zdroje na tomto účte podľa distribučnej schémy stanovenej zákonom.

(69) Je bežnou praxou Komisie považovať tieto výnosy z poplatkov za štátne zdroje ([2]). Táto prax vychádza z judikatúry Súdneho dvora, v ktorej sú výnosy z poplatkov ustanovených štátom, prenášané do fondov stanovených štátom a používané na účely zvýhodňovania niektorých spoločností charakterizované ako štátne zdroje. [Pozri napríklad rozhodnutie súdneho dvora vo veciach C-173/73 ([3]) a C-78/79 ([4])].

(70) V rozsudku vo veci *Pearle* ([5]) Súdny dvor prehlásil, že výnosy parafiškálneho poplatku ustanoveného verejne kontrolovanou radou a znášaného jej členmi nemožno považovať za štátne zdroje. Tento poplatok bol ustanovený radou profesionálov z sektora optiky a vzťahoval sa na každého člena tejto rady. Tento poplatok sa používal na účely financovania reklamných akcií, ktoré boli prospešné pre celý sektor a preto aj pre samotných prispievateľov.

(71) Súdny dvor rozhodol, že toto opatrenie nepredstavovalo štátnu pomoc, pretože rozhodnutie o ustanovení poplatku nepochádzalo od štátu a pretože výnosy z poplatku neboli štátnymi zdrojmi.

(72) Na rozdiel od systému, ktorý bol predmetom hodnotenia Súdneho dvora, v predmetnom prípade je štátny charakter poplatkov veľmi jasný, pretože poplatok ustanovuje samotný štát prostredníctvom zákona.

(73) Čo sa týka pôvodu finančných prostriedkov, Komisia upozorňuje, že pôvod týchto prostriedkov je odlišný od pôvodu finančných prostriedkov, ktoré sú predmetom vyššie uvedeného rozsudku, pretože prostriedky nie sú vyberané z príspevkov podnikov, ktoré majú z opatrenia prospech, ale z príspevkov všetkých zákazníkov, ktorí nakupujú elektrickú energiu či už od príjemcov pomoci alebo ich konkurentov. Tento mechanizmus by nebolo možné dosiahnuť združením podnikov, ako to bolo v prípade uvedeného rozsudku. Toto poukazuje na fiškálny charakter predmetnej schémy, ktorý je možné dosiahnuť len z právomocí štátu.

(74) Komisia sa domnieva, že tento rozdiel je dostatočný na to, aby dospela k záveru, že v tomto prípade ide o štátnu pomoc.

7.2.2. *Zákonnosť pomoci*

(75) Schéma pomoci bola zavedená pred pristúpením Slovinska do Európskej únie. Primárnym právnym základom tejto pomoci je zákon o energetike z roku 1999. Definícia kvalifikovaných výrobcov, ktorí sú prijímateľmi pomoci, bola ustanovená v roku 2001 vyhláškou týkajúcou sa podmienok pre získanie štatútu kvalifikovaného výrobcu elektrickej energie ([6]).

([1]) *Zdroj*: Medzinárodná agentúra pre energiu, http://www.iea.org/Textbase/stats/electricitydata.asp?COUNTRY_CODE=SI

([2]) Pozri napríklad vec N 161/04 – Portugalsko (Ú. v. EÚ C 250, 8.10.2005, s. 9).

([3]) Rozsudok z 2.7.1974 vo veci C-173/73 – Taliansko verzus Komisia.

([4]) Rozsudok z 22.3.1997 vo veci C-78/79, Steinike verzus Nemecká spolková republika.

([5]) Rozsudok Súdneho dvora z 15. júla 2004 v prípade C-345/02.

([6]) Úradný vestník Slovinskej republiky, č. 29/01 a 99/01.

(76) Finančné prispenie štátu v súvislosti s touto schémou nebolo v čase pristúpenia stanovené. Schéma nemá obmedzený alebo vopred stanovený počet prijímateľov. Akákoľvek elektráreň, ktorá spĺňa technické požiadavky ustanovené vo vyššie uvedenej vyhláške, sa môže stať prijímateľom pomoci. Medzi tieto elektrárne patrí najmä akákoľvek nová kvalifikovaná elektráreň pripojená k sieti po pristúpení Slovinska. Aj pre každú individuálnu pomoc poskytovanú v rámci tejto schémy nie je možné vopred stanoviť výšku použitých štátnych prostriedkov, pretože to závisí od rozdielu medzi štátom stanovenou nákupnou cenou pre elektráreň a priemernou trhovou cenou, ktorá sa mení nepredvídateľným spôsobom. Slovinsko zdôraznilo, že súčasné bremeno schémy pre štát je možné zistiť len následne na konci každého roka uplatňovania schémy.

(77) Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti Komisia zastáva názor, že schéma jestále uplatniteľná aj po pristúpení Slovinska k Európskej únii.

(78) Komisia poznamenáva, že vyššie uvedené dôvody už boli uvedené v rozhodnutí o začatí konania a že Slovinsko ich vo svojich pripomienkach nespochybnilo.

(79) Zmluva o pristúpení Českej republiky, Estónska, Cypru, Lotyšska, Litvy, Maďarska, Malty, Poľska, Slovinska a Slovenska k Európskej únii (ďalej len „zmluva o pristúpení“) obsahuje zoznam kategórií pomoci, ktoré sa po pristúpení považujú za existujúcu štátnu pomoc v zmysle článku 88 ods. 1 Zmluvy o ES:

— opatrenia pomoci, ktoré nadobudli účinnosť pred 10. decembrom 1994. Schéma nadobudla účinnosť v roku 2001, a preto nepatrí do tejto kategórie,

— opatrenia pomoci uvedené v Dodatku k prílohe IV zmluvy o pristúpení. Táto schéma nie je súčasťou tohto zoznamu, a preto nepatrí do tejto kategórie,

— opatrenia pomoci, ktoré po zvláštnom postupe, ktorý je obyčajne známy ako „dočasný postup“, neboli predmetom námietok zo strany Komisie.

Akákoľvek pomoc, ktorá sa uplatňuje po pristúpení a ktorá nespĺňa podmienky uvedené vyššie, sa na účely článku 88 ods. 3 Zmluvy o ES považuje za novú pomoc uplatňovanú po pristúpení.

(80) Táto schéma nepatrí do žiadnej z vyššie uvedených kategórií. Preto je potrebné ju na účely uplatňovania článku 88 ods. 3 Zmluvy o ES považovať za novú pomoc uplatňovanú po pristúpení. Táto pomoc nebola oznámená Komisii, preto predstavuje neoprávnenú pomoc v zmysle článku 1 písm. f nariadenia Rady (ES) č. 659/1999 z 22. marca 1999, ktorým sa ustanovujú podrobné pravidlá pre uplatňovanie článku 93 Zmluvy o ES ([1]).

7.2.3. ***Zlučiteľnosť pomoci so Zmluvou***

(81) Komisia poznamenáva, že schéma sa skladá z troch častí, keďže poskytuje pomoc trom rôznym skupinám príjemcov. V prípade prvých dvoch skupín, menovite zelených výrobcov elektrickej energie a účinných kombinovaných elektrární, cieľom Slovinska je ochrana životného prostredia. Štátna pomoc poskytovaná tretej skupine príjemcov, menovite elektrárni Trbovlje, je zameraná na udržanie istej úrovne v zabezpečení dodávok elektrickej energie.

(82) Vzhľadom na rôzne ciele opatrení, rôzne časti pomoci budú hodnotené samostatne.

Zlučiteľnosť s environmentálnymi usmerneniami pre štátnu pomoc pre zelených výrobcov elektrickej energie

(83) Komisia prehodnotila zlučiteľnosť podporného mechanizmu pre zelených výrobcov elektrickej energie vzhľadom na environmentálne usmernenia, najmä na body 58 a nasledujúce a dospela k nasledujúcim záverom.

(84) Komisia poznamenáva, že definícia obnoviteľných zdrojov energie v predmetnej schéme je v súlade s definíciou v smernici 2001/77/ES. Preto je táto schéma v súlade s bodom 6 ôsmym pododsekom environmentálnych usmernení a môžu sa uplatniť body 58 a nasledujúce.

([1]) Ú. v. L 83, 27.3.1999, s. 1.

(85) Podľa ustanovení bodu 59 pododseku 1 environmentálnych usmernení členský štát môže kompenzovať rozdiel medzi nákladmi na výrobu obnoviteľnej energie a trhovou cenou príslušného druhu energie. Táto kompenzácia sa preto môže týkať len nadmerných výrobných nákladov na environmentálne prijateľnú výrobu elektrickej energie v porovnaní s nákladmi na výrobu energie založenú na konvenčných zdrojoch energie. Akákoľvek podpora však môže pokrývať len amortizáciu elektrárne, a ak členský štát vie dokázať, že je to nevyhnutné, tak aj primeranú návratnosť kapitálu.

(86) Slovinsko vypočítalo kompenzáciu v podobe pevných sadzieb (sadzby za prívod energie) pre podporovanú energiu, ako je popísané vyššie. Zákon popisuje objektívne spôsoby výpočtu výšky pomoci. Podľa vyššie uvedených informácií, podpora neprekročí amortizáciu plus primeranú návratnosť kapitálu. Pomoc sa bude poskytovať len počas obdobia 10 rokov, čo je doba platnosti zmlúv podpísaných medzi sieťovými operátormi a zelenými výrobcami elektrickej energie. Toto obdobie je kratšie ako 15 rokov, čo predstavuje obvyklú dobu amortizácie takýchto elektrární. Komisia hodnotí pozitívne skutočnosť, že v každom prípade sú výrobné náklady kvalifikovanej elektrárne vyššie ako priemerná trhová cena a zároveň zaručená nákupná cena. Preto je rozdiel medzi trhovou cenou a výrobnými nákladmi zelenej elektrickej energie vyšší ako prémia pre všetky elektrárne.

(87) Okrem toho bod 59 pododsek 2 environmentálnych usmernení uvádza, že pri stanovovaní výšky prevádzkovej pomoci je potrebné zohľadniť všetky investičné pomoci poskytnuté predmetnému podniku v súvislosti s novým zariadením. Po rozhodnutí o začatí konania Slovinsko informovalo Komisiu, že len obmedzený počet výrobcov elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov využil aj investičnú pomoc okrem predmetnej prevádzkovej štátnej pomoci. Slovinsko zaviedlo legislatívu, na základe ktorej sú príjemcovia investičnej pomoci povinní prehlásiť výšku pomoci, ktorú dostali pred spustením dodávok svojej elektrickej energie za pevné ceny do siete.

(88) V prípadoch, v ktorých bola poskytnutá investičná pomoc, sa cena za dodávku elektrickej energie znižuje. Zníženie je úmerné polovici poskytnutej investičnej pomoci. Aj keď tento pevný pomer môže teoreticky vyústiť do možnosti nadmernej kompenzácie v prípadoch s malými prevádzkovými nákladmi, Slovinsko dokumentovalo, že v praxi v tých veľmi zriedkavých prípadoch z minulosti, v ktorých sa investičná pomoc kumulovala s prijímaním predmetnej schémy, nedošlo k žiadnej nadmernej kompenzácii. Toto je spôsobené skutočnosťou, že Slovinsko nemá žiadne elektrárne na obnoviteľné zdroje energie s nízkymi prevádzkovými nákladmi ako napríklad dnešné veterné elektrárne.

(89) Pre budúce uplatňovanie schémy sa Slovinsko zaviazalo prispôsobiť v prípade potreby zníženie uvedeného pomeru takým spôsobom, aby nenastala žiadna nadmerná kompenzácia v súlade s bodom 59 pododsekom 2 environmentálnych usmernení.

(90) Komisia preto dospela k záveru, že Slovinsko dokázalo, že podpora poskytnutá v rámci tohto opatrenia nepresiahne nadmerné výrobné náklady na výrobu elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov, ktorú táto schéma podporuje. Preto je táto schéma v súlade s bodom 58 a nasledujúcimi bodmi environmentálnych usmernení.

Zlučiteľnosť s environmentálnymi usmerneniami štátnej pomoci pre výrobcov kombinovanej elektrickej energie a tepla

(91) Komisia prehodnotila súlad podporného mechanizmu pre účinné kombinované elektrárne s teplárňami s environmentálnymi usmerneniami, najmä s ich bodmi 66 a 67 a dospela k nasledujúcim záverom:

(92) Po prvé, Komisia poznamenáva, že v súlade s bodom 66 environmentálnych usmernení prevádzková účinnosť jednotiek CHP, ktoré sú prijímateľmi pomoci zo schémy, presahuje referenčné hodnoty uvedené v smernici 2004/8/ES. Slovinsko aktualizuje referenčné hodnoty v súlade so smernicou. Preto kombinované elektrárne s teplárňami, na ktoré sa vzťahuje schéma, spĺňajú požiadavky oprávnenosti uvedené v bode 31 environmentálnych usmernení.

(93) Ako to vyplýva z informácií, ktoré poskytlo Slovinsko, priemerné náklady na výrobu elektrickej energie v CHP elektrárňach, sú vo všetkých prípadoch vyššie ako zaručená nákupná cena [1]. Vo výpočtoch je zohľadnený aj príjem z výroby a predaja tepla. Preto Komisia zastáva názor, že výška pomoci je vypočítaná v súlade s bodom 66 environmentálnych usmernení.

(94) Slovinsko informovalo Komisiu, že pomoc pre CHP elektrárne je poskytovaná podľa rovnakých pravidiel ako pre zelených výrobcov elektrickej energie. Keďže sa tieto pravidla preukázali byť v zhode s environmentálnymi usmerneniami, Komisia preto zastáva názor, že časť schémy, ktorou sa poskytuje pomoc pre CHP elektrárne, je v zhode s bodom 66 environmentálnych usmernení.

[1] Pozri posledné tri riadky vyššie uvedených tabuliek.

Súlad s článkami 25 a 90 Zmluvy o ES o finančnom mechanizme pomoci zeleným a kombinovaným výrobcom elektrickej energie

(95) Komisia poznamenáva, že ustanovenie poplatku na domácich výrobcov a zároveň na dovezenú zelenú elektrickú energiu v prospech zelenej elektrickej energie vyrobenej na domácom trhu mohlo v minulosti viesť k diskriminácii dovážanej zelenej elektrickej energie. Slovinsko sa však zaviazalo zaviesť možnosť vrátenia poplatku uplatneného na dovezenú zelenú elektrickú energiu. Komisia poznamenáva, že vrátenie bude vychádzať najmä zo systému Spoločenstva o zaručovaní pôvodu. Členské štáty budú pomocou dodatočných požiadaviek chrániť tento systém proti umelo vysokým dovozným prehláseniam. Pri hodnotení primeranosti požiadaviek Komisia zohľadnila riziko umelo vytvorených vyhlásení a malého trhu slovinského trhu, na ktorom by takého umelé vyhlásenia mohli mať podstatný vplyv na systém podpory. Komisia berie do úvahy skutočnosť, že Slovinsko sa zaviazalo ustanoviť primeraný nástroj, ktorého cieľom bude odstrániť akúkoľvek diskrimináciu, ktorá sa mohla v minulosti vyskytnúť.

(96) Komisia poznamenáva, že Slovinsko sa zaviazalo zaviesť nový finančný mechanizmus založený na poplatku za pripojenie, ktorý bude nezávislý od skutočnej spotreby elektrickej energie vyrobenej na domácom trhu alebo od dovezenej zelenej elektrickej energie. Tento nový mechanizmus nebude diskriminujúci voči dovezenej zelenej elektrickej energii.

Záver týkajúci sa zelených a kombinovaných výrobcov elektrickej energie

(97) Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, pomoc pre zelené elektrárne a zároveň pre kombinované elektrárne spĺňa kritériá environmentálnych usmernení. Keďže toto stačí na to, aby sa schéma mohla vyhlásiť za zlučiteľnú so spoločným trhom, Komisia zastáva názor, že nie je potrebné analyzovať, či je pomoc možné vyhlásiť za zlučiteľnú podľa iných ustanovení, hoci tieto ustanovenia zvažovala v rozhodnutí o začatí konania.

7.3. **Hodnotenie podpory pre elektráreň Trbovlje**

(98) Slovinsko zastáva názor, že podpora elektrárni Trbovlje je poskytovaná v podobe kompenzácie nákladov za službu vo všeobecnom hospodárskom záujme v oblasti zabezpečenia dodávok elektrickej energie.

(99) Na kompenzáciu nákladov za službu poskytovanú vo všeobecnom hospodárskom záujme je možné uplatniť výnimku zo zásady o zákaze štátnej pomoci. V niektorých prípadoch nemusí byť takáto kompenzácia tiež štátnou pomocou v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES. Vo svojom rozsudku z 24. júla 2003 vo veci C-280/00 [1] (ďalej len „rozsudok Altmark“) Súdny dvor uviedol štyri podmienky, ktoré musia byť splnené, aby štátna podpora, ktorej cieľom je kompenzovať náklady za služby poskytované vo všeobecnom hospodárskom záujme, nebola považovaná za štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES.

(100) Komisia analyzovala podporu pre elektráreň Trbovlje na základe týchto štyroch podmienok.

(101) **Prvá podmienka:** „… *podnik, ktorý je príjemcom, musí byť povinný vykonávať službu poskytovanú vo verejnom záujme a tieto povinnosti musia byť jasne definované*“.

(102) Komisia poznamenáva, že Slovinské právne predpisy poverujú elektráreň Trbovlje povinnosťou zabezpečiť dodávky elektrickej energie, s priamym odkazom na smernicu 2003/54/ES a najmä na jej článok 3 ods. 2 a článok 11 ods. 4 uvedené vyššie.

(103) Komisia už vo viacerých rozhodnutiach usúdila, že článok 11 ods. 4 smernice 2003/54/ES čítaný spoločne s článkom 3 ods. 2 tej istej smernice, je možné vyložiť ako poskytujúci základ pre povinnosti v rámci služby poskytovanej vo verejnom záujme v oblasti zabezpečenia dodávok [2]. Článok uvádza maximálnu úroveň 15 % celkovej primárnej energie potrebnej na výrobu elektrickej energie spotrebovanej v príslušnom členskom štáte. Slovinsko sa zaviazalo obmedziť úroveň podpory elektrárni Trbovlje, aby bol tento limit dodržaný, aj pri zohľadnení podpory poskytnutej na rovnaký účel mimo schémy, ktorá je predmetom tohto rozhodnutia. Povinnosť je tiež časovo obmedzená do roku 2009.

(104) Komisia preto dospela k záveru, že prvá podmienka je splnená.

(105) **Druhá podmienka:** „… *parametre, na základe ktorých sa počíta kompenzácia, musia byť stanovené vopred objektívnym a transparentným spôsobom.*“

---

[1] Rozsudok Súdneho dvora z 24.7.2003 vo veci C-280/00, *Altmark trans Gmbh, Regierungsprasidium Magdeburg verzus Nahverkehrsgesellschaft Altmark Gmbh*.

[2] Pozri rozhodnutie Komisie vo veciach N 34/99 (Ú. v. ES C 5, 8.1.2002, s. 2), NN 49/99 (Ú. v. ES C 268, 22.9.2001, s. 7), a N 6/A/2001 (Ú. v. ES C 77, 28.3.2002, s. 26).

(106) V predmetnom prípade má podpora podobu pevnej nákupnej ceny. Každý rok vláda vydá uverejnené rozhodnutie, ktorým stanovuje množstvo elektrickej energie, na ktorú sa vzťahuje nákupná povinnosť, a nákupnú cenu pre túto elektrickú energiu. Stanovovanie ceny sa riadi transparentnou metodológiou so zoznamom oprávnených nákladov, ktoré sa vzťahujú len na výrobné náklady továrne.

(107) Komisia preto dospela k záveru, že druhá podmienka je splnená.

(108) **Tretia podmienka:** „… kompenzácia nemôže presiahnuť čiastku, ktorá je potrebná na pokrytie nákladov vynaložených pri výkone povinností v rámci služby vo verejnom záujme, vzhľadom na príslušné príjmy a primeraný zisk za vykonávanie týchto povinností“.

(109) Nákupná cena je stanovená s cieľom pokryť len výrobné náklady pre plánované množstvo elektrickej energie. Neobsahuje žiaden prvok zisku.

(110) Komisia preto dospela k záveru, že tretia podmienka je splnená.

(111) **Štvrtá podmienka:** „… ak podnik, ktorý je zodpovedný za vykonávanie povinnosti v rámci služby vo verejnom záujme, nie je v špecifickom prípade vybraný prostredníctvom verejného obstarávania, ktoré by umožnilo výber podniku schopného poskytovať tieto služby za čo najnižšie náklady zo strany štátu, úroveň potrebnej kompenzácie musí byť stanovená na základe analýzy nákladov, ktoré by vynaložil bežný, dobre riadený a dopravnými prostriedkami primerane vybavený podnik, schopný spĺňať potrebné požiadavky služby vo verejnom záujme pri výkone týchto povinností, berúc do úvahy príslušné príjmy a rozumný zisk za vykonávanie týchto povinností.“

(112) Elektráreň Trbovlje nebola vybraná na základe postupu o verejnom obstarávaní. Komisia však poznamenáva, že Slovinsko dokázalo, že v predmetnom prípade elektráreň Trbovlje poskytuje služby vo všeobecnom hospodárskom záujme pri najnižších nákladoch, berúc pritom do úvahy špecifické skutkové a právne obmedzenia prevažujúce v tomto prípade. V tomto prípade sa povinnosť v rámci služby vo verejnom záujme skladá zo zabezpečenia dodávok v rámci štátu do roku 2009 prostredníctvom využívania domácich primárnych energetických zdrojov v miere, ktorá nepresahuje v každom kalendárnom roku 15 % celkovej primárnej energie, ktorá je potrebná na výrobu elektrickej energie spotrebovanej v Slovinsku.

(113) V súčasnej situácii mohli najviac dve elektrárne v Slovinsku splniť povinnosť predmetnej služby vo verejnom záujme v ich súčasnom stave. Týmito elektrárňami sú elektráreň v Šoštanj a Trbovlje.

(114) Ostatné elektrárne by si na prevádzku takejto služby vyžadovali výstavbu finančne náročného zariadenia na čistenie odpadových plynov, čo by predstavovalo nehospodárne riešenie. Dve jednotky v elektrárni Šoštanj, ktoré môžu používať domáce palivo, sa už využívajú na svoju maximálnu kapacitu spaľovaním domáceho lignitu. Nebolo by hospodárne zvýšiť ich maximálnu kapacitu spaľovania domáceho paliva, pretože by si to vyžadovalo rozšírenie elektrárne a doplnenie niektorých jednotiek o zariadenie na čistenie odpadových plynov. Výkon týchto dvoch jednotiek berú slovinské úrady do úvahy pri počítaní 15 % limitu, ktorý je uvedený v bode 112. Preto bola len elektráreň v Trbovlje schopná v tomto prípade splniť povinnosť služby vo verejnom záujme. Podpora pre elektráreň Trbovlje sa vzťahuje len na tú časť týchto 15 %, ktorú nemožno pokryť elektrárňou v Šoštanj.

(115) Tiež vzhľadom na skutočnosť, že kompenzácie za povinnosť v rámci služby vo verejnom záujme neobsahujú žiaden prvok zisku, Komisia dospela k záveru, že povinnosť v rámci služby vo verejnom záujme bola splnená pri najmenších nákladoch pre štát. Verejné výberové konanie by nebolo poskytlo lacnejšie riešenie. V skutočnosti z krátkodobého hľadiska (do roku 2009) by si prestavba existujúcich elektrární alebo výstavba nových efektívnejších (ak by to bolo možné) vyžadovala vysoké investičné náklady a akýkoľvek subjekt, ktorý by sa zúčastnil výberu, by žiadal kompenzáciu vrátane aspoň primeraného zisku prostredníctvom návratnosti investovaných kapitálových prostriedkov. Preto by to bolo viedlo k zvýšeniu kompenzácie, ktorú dostáva prevádzkovateľ poverený povinnosťou poskytovať službu vo všeobecnom hospodárskom záujme.

(116) Komisia okrem toho poznamenáva, že neexistujú žiadne údaje o tom, že by elektráreň v Trbovlje nebola prevádzkovaná rovnakým spôsobom ako bežný podnik alebo že by bola riadená obzvlášť neefektívnym spôsobom. Komisia poznamenáva, že podnik už reštrukturalizoval svoje činnosti v čase hospodárskeho prechodu Slovinska, najmä zatvorením svojich starších a neefektívnejších jednotiek, ktoré boli zastarané, a znížením počtu svojich zamestnancov. Tiež sa poznamenáva, že odmena za povinnosť poskytovať službu vo verejnom záujme v žiadnom prípade neobsahuje žiaden zisk.

(117) Komisia nakoniec poznamenáva, že elektráreň v Trbovlje nebude schopná využiť efekt nového kola Systému obchodovania s emisiami („ETS“) pre obdobie rokov 2008 – 2012 na vytvorenie dodatočného výnosu alebo zisku, ktorý vyplynul z jej špecifickej povinnosti v rámci služby vo verejnom záujme, v porovnaní s tým, čo by vedel realizovať iný, inak porovnateľný podnik. V skutočnosti štát ukladá elektrárni Trbovlje povinnosť v rámci služby vo verejnom záujme vyrábať elektrickú energiu. Na rozdiel od elektrární, ktoré voľne predávajú svoju elektrickú energiu na trhu, elektráreň v Trbovlje nebude preto mať alternatívu zastaviť výrobu elektrickej energie a predať na trhu s CO_2 potrebnú kvótu, ktorú dostala zadarmo bez toho, aby musela kúpiť potrebný počet kvót na plnenie svojich prevzatých povinností. Toto platí bez toho, aby musela elektráreň zlepšiť svoju efektívnosť v súlade so štruktúrou stimulov vytváraných ETS a tým uvoľňovaním voľných kvót, ktoré by mohla predať a zároveň dodržať plnenie povinnosti v rámci služby vo verejnom záujme vyrábať isté množstvo elektrickej energie.

(118) Dôvody uvedené vyššie vychádzajú z predpokladu, že v súčasnosti je lignit najhospodárnejším zdrojom domáceho paliva na výrobu elektrickej energie v Slovinsku. Komisia sa domnieva, že v súčasnosti a v blízkej budúcnosti lignit naďalej týmto zdrojom zostane.

(119) Komisia však tiež poznamenáva, že niektoré technológie na výrobu elektrickej energie používajúce obnoviteľné zdroje domáceho paliva majú už teraz výrobné náklady, ktoré nepresahujú vo veľkej miere výrobné náklady pomocou lignitu. Toto platí najmä pre veľké elektrárne na biomasu, ktoré majú, podľa Slovinska, výrobné náklady v priemere 18,18 SIT/MWh, čo je mierne viac ako 10 % nad úrovňou nákladov elektrárne Trbovlje.

(120) Komisia preto poznamenáva, že odôvodnenie v tomto rozhodnutí vychádza z konkrétnych skutkových súvislostí predmetného prípadu a najmä vzhľadom na skutočnosť, že povinnosť ustanovená pre elektráreň v Trbovlje sa skončí v roku 2009. Z dlhodobého hľadiska, keď sa znížia náklady na výrobu elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov a ich celková kapacita narastie, situácia sa môže zmeniť.

(121) Okrem toho Komisia berie do úvahy skutočnosť, že táto konkrétna služba vo verejnom záujme bola ustanovená na základe predpisu Spoločenstva – smernice 2003/54/ES. Povinnosť v rámci služby vo verejnom záujme, ktorou je zabezpečenie spoľahlivosti dodávok v rámci štátu, možno vzhľadom na jej zvláštny charakter vykladať tak, že sa automaticky obmedzuje iba na subjekty pôsobiace vnútri štátu, v ktorom bola zverená.

(122) Komisia sa preto domnieva, že metóda, ktorú Slovinsko použilo na stanovenie výšky kompenzácie poskytnutej elektrárni Trbovlje, zabezpečuje, aby bola služba vo všeobecnom hospodárskom záujme poskytovaná pri najnižších nákladoch pre spoločnosť do roku 2009. V špecifických právnych a skutkových okolnostiach prípadu sa kompenzácia nejaví ako presahujúca čiastku, ktorú by potreboval bežný dobre riadený podnik na vykonávanie takej povinnosti. Preto sa Komisia domnieva, že štvrtá podmienka je splnená, berúc do úvahy skutočnosť, že povinnosť v rámci služby vo verejnom záujme sa končí koncom roka 2009. Toto časové obmedzenie tiež poskytuje priestor Slovinsku zvážiť, či sa od roku 2010 rozhodne nahradiť používanie lignitu technológiami „čistého uhlia“ alebo sa preorientuje na biomasu alebo menej znečisťujúce palivo, v súlade s energetickou politikou Európskej únie [1].

(123) Vzhľadom na vyššie uvedené skutočnosti, Komisia dospela k záveru, že podpora pre elektráreň v Trbovlje za vyššie uvedených konkrétnych okolností spĺňa všetky štyri podmienky rozsudku Altmark a nepredstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES,

PRIJALA TOTO ROZHODNUTIE:

Článok 1

Štátna pomoc poskytnutá kvalifikovaným výrobcom elektrickej energie z obnoviteľných zdrojov primárnej energie podľa definície slovinského zákona o energetike je v súlade s článkom 87 ods. 3 písm. c) Zmluvy o ES.

Článok 2

Štátna pomoc poskytovaná kvalifikovaným výrobcom elektrickej energie používajúcim kombinované elektrárne s teplárňami podľa definície v slovinskom energetickom zákone je zlučiteľná s článkom 87 ods. 3 písm. c) Zmluvy o ES.

Článok 3

Podpora poskytovaná elektrárni v Trbovlje podľa definície slovinského energetického zákona nepredstavuje štátnu pomoc v zmysle článku 87 ods. 1 Zmluvy o ES.

Článok 4

Toto rozhodnutie je určené Slovinskej republike.

V Bruseli 24. apríla 2007

Za Komisiu

Neelie KROES

členka Komisie

[1] Pozri Energetický balík z januára 2007 a najmä KOM(2006) 843 v konečnom znení.